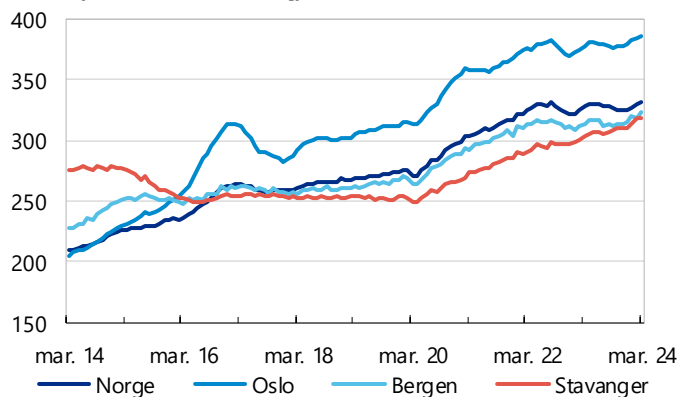

I dag publiseres **Eiendom Norges boligprisstatistikk** for april. Boligprisene har holdt seg oppe, tross høyere rente. Sesongjustert har boligprisene steget 2 prosent i årets tre første måneder. Ifølge NBBLs boligmarkedsbarometer har forventningene til boligprisene om et år steget fra mars til april. Andelen som venter høyere boligpriser om tolv måneder er nå 68 prosent, mens kun 7 prosent tror prisene skal falle. Forventninger om fremtidige rentekutt og reallønnsvekst kan ha bidratt til prisoppgangen så langt i år. Forventninger om fremtidig boligprisvekst kan også bidra til økt omsetningshastighet og økte boligpriser allerede nå. Prispresset vil også kunne støttes opp av lav nyboligbygging. På den annen side kan utsikter til at dagens rentenivå kan vedvare noe lenger enn tidligere anslått virke dempende på prisutviklingen.

Boligpriser

Indeks, jan. 2003=100. Sesongjustert

Kilde: LSEG Datastream / Eiendom Norge / NHO

På onsdag kommer **produksjonsindeksen for olje og gass, industri, bergverk og kraft** for mars. Tendensen er svak. Fra forrige til siste tremånedersperiode avtok produksjonen med 0,3 prosent. Særlig gummi, plast og mineralsk industri har bidratt til den svake utviklingen. På den andre siden øker produksjonen innenfor bygging av skip og oljeplattformer kraftig, med en sesongjustert produksjonsvekst på 5,1 prosent i samme periode. Ifølge SSB melder flere virksomheter innenfor leverandørnæringen til olje og gass at produksjonsveksten skyldes gode markedsforhold.

Fredag publiseres **konsumprisindeksen for april**. I mars var prisveksten 3,9 prosent år/år, mens kjerneprisveksten (KPI-JAE) var 4,5 prosent år/år. Dette er lavere enn sentralbanken la til grunn i Pengepolitisk rapport i mars. Sentralbanken holdt styringsrenten uendret på rentemøtet i forrige uke, og signaliserte samtidig at den økonomiske utviklingen tilsier at det kan bli behov for å holde renten oppe noe lenger enn sentralbanken tidligere så for seg. Sentralbanken venter at prisveksten i april blir 3,9 prosent for KPI og 4,5 for KPI-JAE.

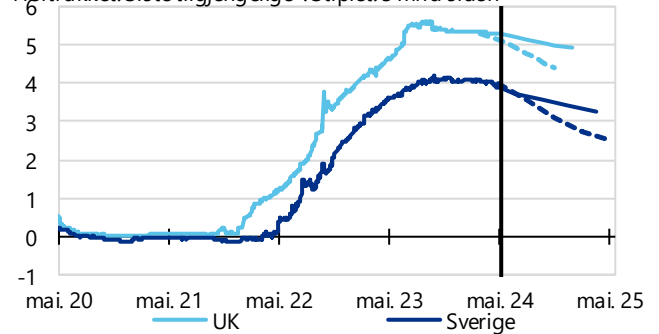
På onsdag er det **mellommøte i Sveriges Riksbank**. Riksbanken besluttet å holde styringsrenten uendret på 4 prosent i rentemøtet i mars. Svensk inflasjon har avtatt, senest til 4,5 prosent år/år i mars. Riksbankens foretrukne mål på prisvekst, konsumprisindeksen med faste rentekostnader (KPIF), falt i mars til 2,2 prosent år/år. Det er tett på inflasjonsmålet på 2 prosent. Samtidig er aktivitets-

utviklingen i svensk økonomi svært svak og arbeidsledigheten økende. I første kvartal krympet BNP 0,1 prosent sammenlignet med fjerde kvartal i fjor. Riksbanken annonserte på rentemøtet i mars at det første rentekuttet trolig kommer i mai eller juni dersom inflasjonen fortsetter å utvikle seg fordelaktig. Gitt Riksbankens tidligere signaler, og den svake økonomiske utviklingen kan styringsrenten bli senket allerede denne uken med 25 basispunkter. På den andre siden har renteforventningene utenlands økt noe siden mars og det er på ingen måte utenkelig at Riksbanken ønsker å se an den videre inflasjonsutvikling frem mot hovedmøtet i juni før beslutningen om å senke styringsrenten kommer.

3-mnd pengemarkedsrenter

Prosent. Basert på 3-mnd FRA-kontrakter

Høltrukket: Siste tilgjengelige*. Stiplet: 3 mnd siden

*Data per 01-05-2024
Kilde: LSEG Datastream / NHO

Torsdag annonserer **Bank of England sin rentebeslutning**. Styringsrenten har ligget på 5¼ prosent siden august i fjor. Konsumprisene steg med 7,4 prosent i 2023, men også i Storbritannia er prisveksten nå på vei ned. I mars var inflasjonen 3,2 prosent år/år. Svak utvikling i forbruket tynger økonomien, og aktivitetsveksten har mer eller mindre stagnert. I fjerde kvartal i fjor krympet økonomien 0,3 prosent fra kvartalet forut. Totalt økte britisk BNP med knappe 0,1 prosent i 2023. Selv om innkjøpssjefindeksen for industrien fremdeles er svak, viser indeksen for tjenestenæringen ekspansjon. Det kan tale for noe bedre utsikter fremover. Markedet venter at sentralbanken holder renten uendret denne uken.

Eirik Ese

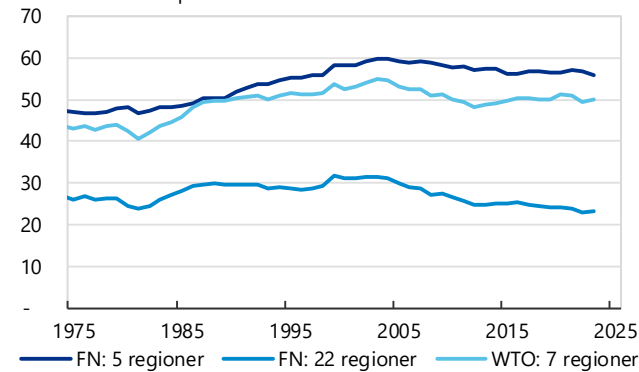
Kalender		Sist	Nå
Man 1100	ØMU Produsentpriser, mars	-1%	
Man 1100	NOR: Boligpriser, april (m/m)	0,6%	
Tir 0930	ØMU: Construction PMI, april	42,4	
Tir 0800	NOR: Investeringsindeks for detaljhandel, 24Q1	-12,6%	
Tir 0800	NOR: Omsetningsindeks for tjenester, mars	0,3%	
Ons 0930	SWE: Rentebeslutning	4,0%	4,0%
Ons 0800	NOR: Produksjonsindeks olje, industri, berg. & kraft, mar	-4,3%	
Tor 0800	NOR: Omsetning i olje gass industri bergverk kraft, mar	-3,1%	
Tor 1300	UK: Rentebeslutning	5,25%	5,25%
Fre 0800	UK: BNP, 24Q1 (k/k)	-0,3%	0,4%
Fre 0800	SWE: Konsum, mars (m/m)	-0,5%	
Fre 0800	NOR: KPI, april (å/å)	3,9%	

Verdenshandelen har vokst enormt siden andre verdenskrig. Mens handelen, dvs. eksport og import av varer og tjenester, utgjorde omkring 20 prosent av globalt BNP i 1950, var andelen i 2022 rekordhøye 63 prosent. Økt handel har økt integrasjonen mellom land og gjort verden mer globalisert. Siden finanskrisen har imidlertid den økonomiske integrasjonen bremsert. Mens global handel vokste om lag dobbelt så raskt som BNP i tiårene forut for finanskrisen, har de to vokst mer på linje de siste 15 årene. Erfaringene fra de siste årene med pandemi, stormaktrivalisering og geopolitisk uro, har fått mange til å frykte at globaliseringen kan være i ferd med å reverseres.

Forstyrrelsene under pandemien viste sårbarheten ved for stor eksponering mot enkeltland, bl.a. med tanke på forsyningen av beskyttelsesutstyr og vaksiner. Russlands krigføring i Ukraina viste det samme. Stengte gasskraner, sabotasje og sanksjoner har redusert handelen mellom Russland og Europa. Stormaktrivaliseringen, især mellom USA og Kina, har økt handelsbarrierene og uforutsigbarheten i handelspolitikken. På logistikksiden har økte fraktpriser og mer utrygg sjøferdsel gjort det dyrere, tregere og mer risikofyllt å frakte varer. Økt mistillit mellom land og en mindre regelstyrt handelsorden har økt bevisstheten omkring forsyningssikkerheten, særlig for varer og næringer som anses som strategisk viktige. Større kontroll på verdikjedene har dermed blitt en politisk målsetning flere steder. Det kan føre til at verdenshandelen regionaliseres og at verdikjedene flyttes nærmere hjem, såkalt "nearshoring".

Verden: Intra-regional import av varer*

Prosent av total importverdi

*Basert på regiondefinisjoner fra FN og WTO. Målt som et vektet gj.snitt av hver av regionene. Kilde: LSEG Datastream / IMF DOTS / NHO

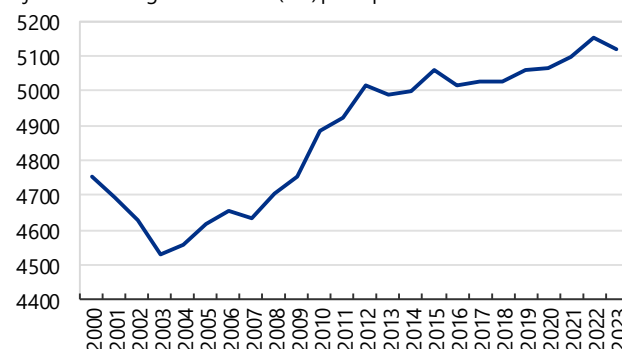
Om vi ser nærmere på data er det imidlertid lite som tyder på at det er dette som skjer. Logistikkelskapet DHL publiserte i april rapporten [Global Connectedness Report](#) som går tematikken nærmere i sømmene. For handelen med varer er det ingen entydige signaler om at handelen regionaliseres, dvs. at handelen *innad* i regionale blokker (intra-regional) øker mer enn handelen *mellom* regionale blokker (interregional). Figuren over viser utviklingen i andelen intraregional handel for ulike regionaggregater. For de to største regionaggregatene synes andelen intraregional handel å ha ligget stabilt siden finanskrisen. Dette samsvarer godt med oppbremsingen i globaliseringen som omtalt over, men tyder ikke på en mer regionalisert handel. Tvert imot, dersom man ser på FNs 22 regioner synes andelen intraregional handel å være fallende, dvs. at handelen i økende grad skjer mellom regioner. Fordi beregningene baserer seg på omfanget av handel, drives resultatene av handelsmønstrene i Europa og Asia, som til sammen står for nærmere 70 prosent av global import. I begge regioner

har det skjedd en reorientering av handelsmønstre de siste årene, men ikke langs regionale skillelinjer. I Europa har en erstattet russisk gass med økt energiimport fra USA. Tilsvarende har man i Asia økt sin import (bl.a. av energi) fra Russland og Midtøsten. Samtidig har høye priser på energi gjort at disse handelsstrømmene har fått økt betydning i beregningsgrunlaget de siste årene.

En annen måte å vurdere om handelsstrømmene er blitt mer regionale er å se på den gjennomsnittlige reiseavstanden for importen av varer. På verdensbasis forflyttet importen seg i gjennomsnitt omkring 5 000 kilometer i 2023, jf. figuren under. Til sammenligning er det vel 8 000 kilometer fra Shanghai til Berlin, og drøyt 10 000 kilometer fra Shanghai til Los Angeles. Selv om reiseavstanden avtok noe fra 2022 til 2023, er trenden stigende. Det kan tolkes som at handelen med varer ikke blir mer regionalisert, men heller at handelen brer om seg langs stadig større avstander.

Verden: Import av varer

Gjennomsnittlig reiseavstand (km) på import av varer*

*Vektet med verdien av bilateral vareimport (186 land og 96% av global import) og populasjonsvektet avstand (i luftlinje) mellom land. Kilde: CEPII (GeoDist) / IMF Direction of Trade Statistics (DOTS) / NHO

Reorientering av handel og verdikjeder skjer ikke nødvendigvis nærmere hjemmemarkedet, men heller langs andre dimensjoner enn geografisk avstand. Det kan f.eks. være mot land som er politisk likere ("friendshoring"). I sine siste handelsprognoser uttrykker Verdens handelsorganisasjon (WTO) at de ser begynnende tegn til fragmentering av verdenshandelen langs geopolitiske skillelinjer. Selv om det foreløpig er få tegn til at globalisering erstattes med regionalisering, påvirker økt mistillit mellom land og økte handelsbarrierer handelsmønstrene. Relokalisering av produksjon skjer imidlertid ikke over natten. Det vil si at det vil kunne ta tid før disse endringene gjør seg synlige i makrotallene. I tillegg skal det understrekes at dataene omtalt her er handel med varer. Handelen med tjenester og flyten av kapital på tvers av landegrensene kan ha utviklet seg annerledes.

Bård Ola Tjønneland

Område samfunnsøkonomi

E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.esen@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)